

Sosial bærekraft i egen virksomhet og leverandørkjede

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger av reell eller potensiell negativ påvirkning ovenfor leverandørkjede og tredjeparter

Norsk Kylling er en norsk næringsmiddelbedrift som produserer kylling, og eier hele verdikjeden selv.

133
Bønder i
Midt-Norge

350
Ansatte

81 mill
Middager per år
(en kylling á 1700g
gir 6-7 porsjoner)

1,53 mrd
Omsetning

~30%
Markedsandel på
kylling i Norge

**REMA
1000**

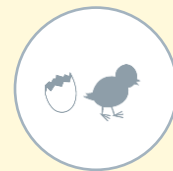
Norsk Kylling AS er heleid av REMA 1000

Våre produkter selges under
merkevaren Solvinge

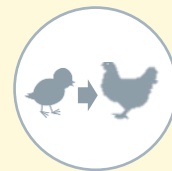

SOLVINGE

Besteforeldredyr

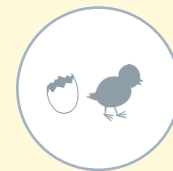
Foreldredyrugerer

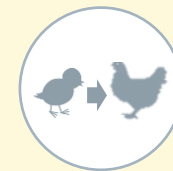
Oppal

Rugegg

Rugeri

Slaktekylling

Slakteri

Forankring av ansvarlighet

Vi i Norsk Kylling jobber alltid mot å bli bedre. Det gjør vi også innenfor områder du kanskje ikke først tenker på når du tenker kyllingprodusent.

I det nye slakteriet og videreforedlingsanlegget vårt på Orkanger, har vi FNs bærekraftsmål i visningsgangen. Her har vi laget et rom ment for åpenhet, samarbeid og det å skulle tenke større enn seg selv.

Åpenhetsloven er tett knyttet mot FNs bærekraftsmål nummer 8; anstendig arbeid og økonomisk vekst. Anstendig arbeid gir også bedre helse og livskvalitet, som er bærekraftsmål nummer 3.

Samarbeid i verdikjeden og med leverandører er essensielt for å nå disse målene.

Ansvarlighet forankret i logoen vår

For oss understreker ledestjernen
ambisjonen vår om å være ledende. Vi
skal stå for ansvar og ordentlighet, og
som en ledestjerne være et forbilde
gjennom vår atferd som bygger på
sterk kundetillit oss og våre produkter

Vi har etiske retningslinjer til leverandører som inngår i vår verdikjede

Vi har jobber også med å få på plass
utfyllende oppfølgings skjemaer knyttet til
arbeidsforhold og menneskerettigheter for
leverandører i avtalesystemet vårt

ETISKE RETNINGSLINJER FOR LEVERANDØRER TIL NORSK KYLLING (SCoC)

I. Introduksjon

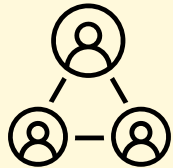
Hos Norsk Kylling fremmer vi ansvarlige og bærekraftige forsyningskjeder som bryr seg om mennesker, miljøet og lokalsamfunn. Vi følger FN's veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter som setter forventninger for stater og selskaper om hvordan de kan møte og forhindre næringslivets negative virkninger på menneskerettigheter. Vi vil at alle arbeidere i våre forsyningskjeder har anstendige arbeidsforhold.

Videre bør miljøet og omgivende samfunn beskyttes og tas vare på under produksjonen av varer vi selger i våre butikker. Dette er en grunnleggende del av vår forretningside «Vi skal sette en ny standard for ansvarlig, effektiv og innovativ produksjon gjennom en grønn verdikjede og på den måten sikre at våre kunder får produkter av høyeste kvalitet, til den laveste prisen i markedet» Det er også et nøkkelelement i vårt arbeid med å fremme FN's Bærekraftsmål.

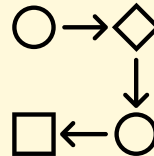
Norsk Kylling forventer at våre leverandører overholder alle 15 nøkkelkrav oppgitt i denne SCoC. Leverandørene forventes å informere sine egne underleverandører om kravene, og aktivt arbeide for å sikre at disse implementeres. Følgelig beskriver denne SCoC de etiske kravene for hele forsyningskjeden.

Norsk Kylling er eid av REMA 1000 og REMA 1000 er medlem av Initiativ for Etisk Handel (IEH). IEH er en medlemsorganisasjon for organisasjoner, private og offentlige instanser, og er en drivkraft og et ressurscenter for etisk handel. Norsk Kylling rapporterer gjennom REMA 1000 til IEH om fremgangen av vårt arbeide med etisk handel, og denne rapporten er offentlig tilgjengelig.

Fordelingen av arbeidet med ansvarlighet i egen virksomhet og i leverandørkjeden/tredjeparter

HR har ansvar for intern oppfølging i egen virksomhet

Logistikk og innkjøp har ansvar for leverandørkjeden og tredjeparter

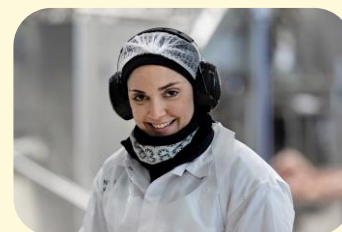
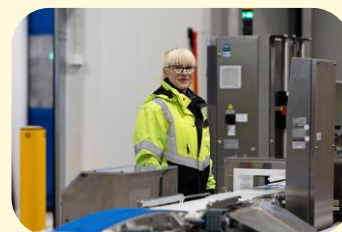
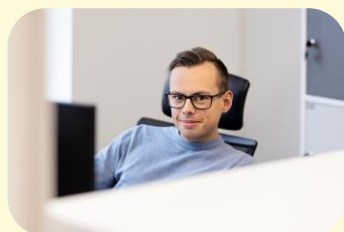
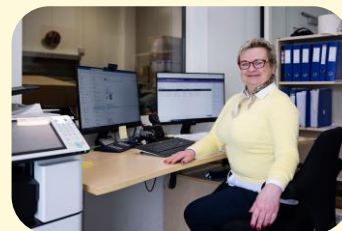

Vi ansetter en egen strategisk innkjøper, hvor compliance med åpenhetsloven er en av arbeidsoppgavene

Har du utdypende spørsmål, eller synes det er noe som er uklart, kan du sende en henvendelse til oss via nettsidene våre, eller sende en mail til kontakt@norsk-kylling.no

Norsk Kylling er menneskene som jobber her

350
ansatte

11
og ansatte fra 11
land

Gode arbeidsforhold skaper trygge arbeidsplasser

Norsk Kylling har en aktiv verneorganisasjon, og har fristilt hovedverneombud i 100% stilling.

Vi har 4 fagforeninger med tariffavtale, og ledelsen (HR) og de tillitsvalgte har månedlige samarbeidsmøter.

Vi oppfordrer alltid våre ansatte til å fagorganisere seg.

**Norsk Kylling er også 133 bønder
og alle leverandørene som leverer
til oss for at vi skal klare å bli
verdens beste
næringsmiddelverdikjede**

Vi har i tråd med Åpenhetsloven og OECD sin veileder for aktsomhetsvurderinger kartlagt vår leverandørkjede

Vi har sett på alle kjøp vi har gjort, og ikke kun på leverandøravtalene våre

Det er en del mer arbeid, men det vil gi oss et solid grunnlag når vi skal jobbe videre med dette i alle årene fremover. For oss handler dette om å være ansvarlige og gjøre jobben skikkelig.

Bakgrunnen for det er at vi har omtrent 80 leverandøravtaler, men gjorde innkjøp fra 522 ulike steder i 2021 og 2022.

Så hvor er vår risiko for potensiell eller reel negativ påvirkning hos leverandør eller tredjepart?

— Vi må tenke større enn oss selv,
og vi gjør det fordi det er riktig

Hilde Talseth,
direktor for Bærekraftig Innovasjon, Norsk Kylling

Vi har jobbet ut fra 9 ulike leverandørkategorier

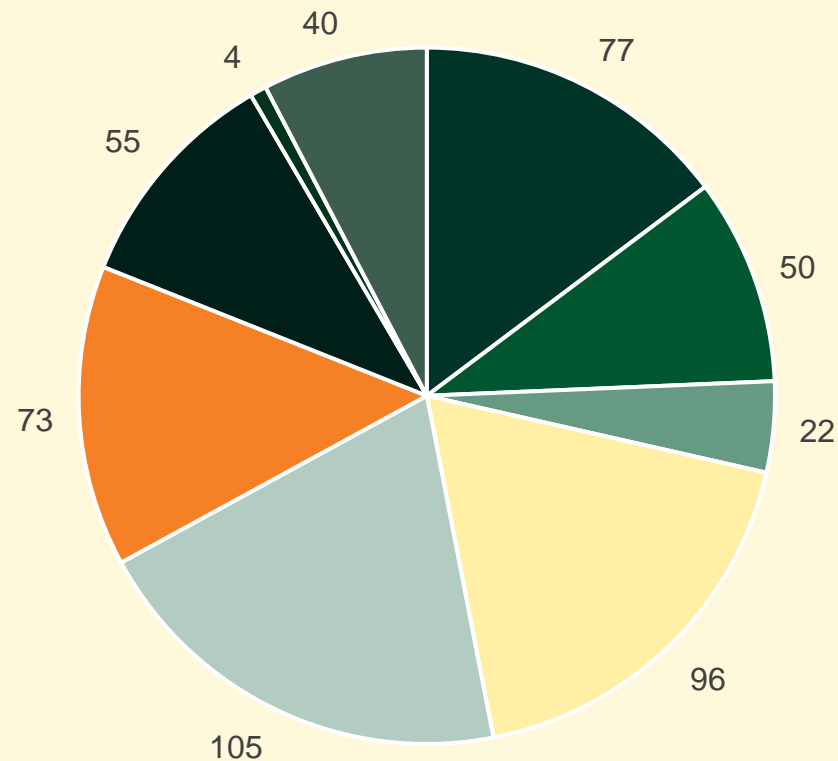
Av disse kategoriene er **Food og non-food**, **IKT og Energi** og **Tekstil** de som havner med en svært høy endelig risikovurdering.

I tillegg har vi kategorien **Produsenter**, som er bøndene våre.

Produsentene er ikke tatt med inn i kategorien Food og non-food. For våre produsenter leverer kun kylling til oss, og det gjør at vår påvirkning på bondens hverdag er stor. Vi ønsker derfor å se på produsentene våre som en egen leverandørkategori.

Risikovurdering av kategori	Definisjon av kategori	Endelig risikovurdering
Food og non-food	Mat- og drikkevarer Handelsvarer Butikktjenester	Svært høy
Transport og logistikk	Drivstoff Frakt og spedisjon Leie av kjøretøy Vedlikehold av kjøretøy og logistikkanlegg	Høy
Emballasje	Emballasje Engangsutstyr	Middels
Finans, personale, rådgivning	Juridiske tjenester Konsulenttjenester Revisjon Markedsføring Personal relaterte kostnader Finans og forsikring	Lav
Bygg- og driftsvarer	Inventar og utstyr Bygg- og anleggsmaterialer Kontorrekvisita Møbler Medisinsk- og laboratorieutstyr Solceller	Høy
Driftstjenester og innleid arbeidskraft	Vikarer og bemanningstjenester Renhold Sikkerhet Renovasjon Vaktmestertjenester Vedlikehold og reparasjon	Middels
IKT og energi	IT hardware, - software og - tjenester Elektronisk kommunikasjon Nettverk og infrastruktur Energi	Svært høy
Tekstil	Arbeidsklær Fottøy Verneutstyr	Svært høy
Andre kostnader og avgifter	Skatter og avgifter Valutagevinst og øredifferanser Franchiseavgift Leie og kostnader	Lav

Leverandørene vi har innen de ulike kategoriene fordeler seg slik

■ Food og non-food

■ Finans, personale, rådgivning

■ IKT og energi

■ Transport og logistikk

■ Bygg- og driftsvarer

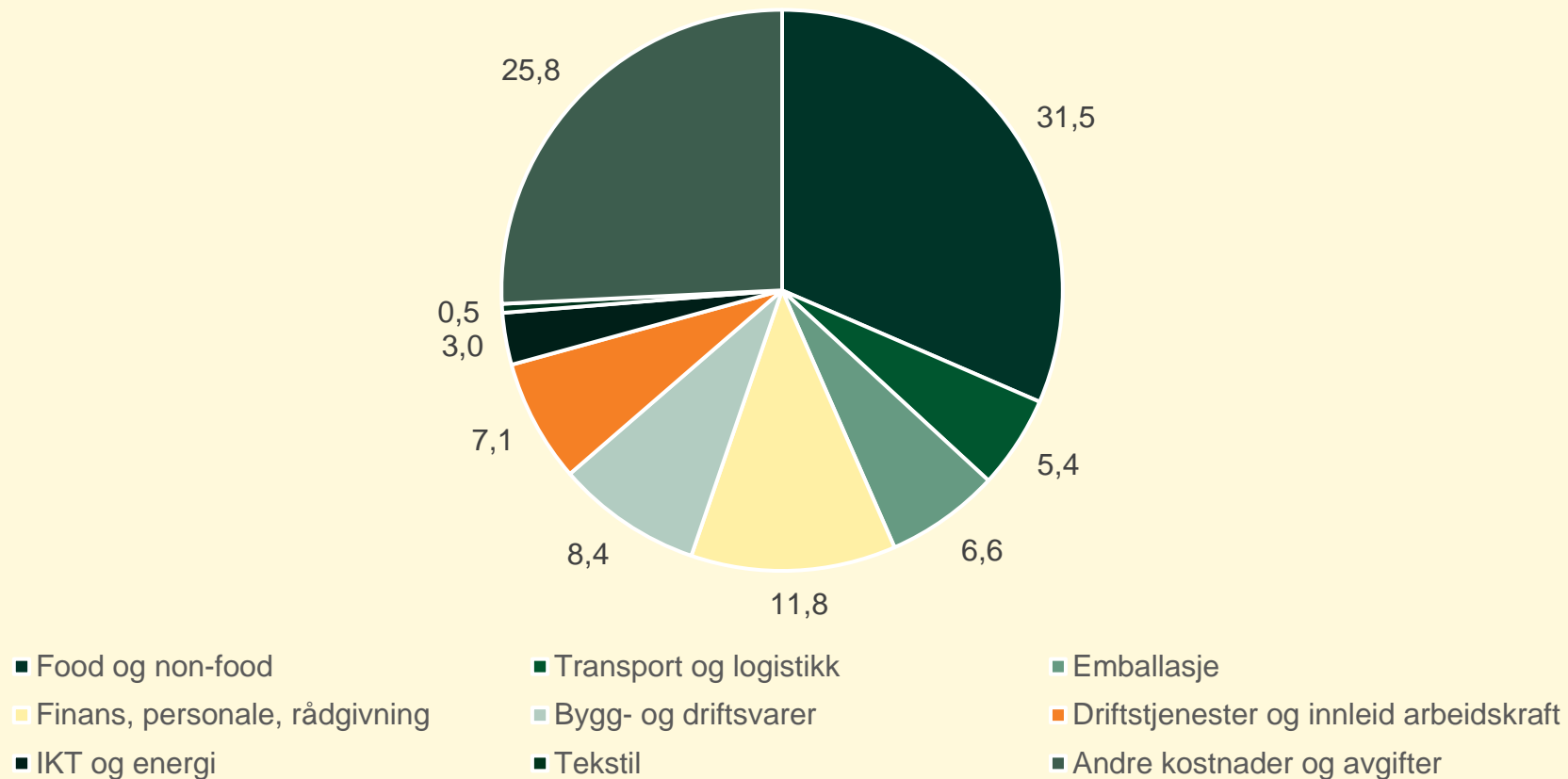
■ Tekstil

■ Emballasje

■ Driftstjenester og innleid arbeidskraft

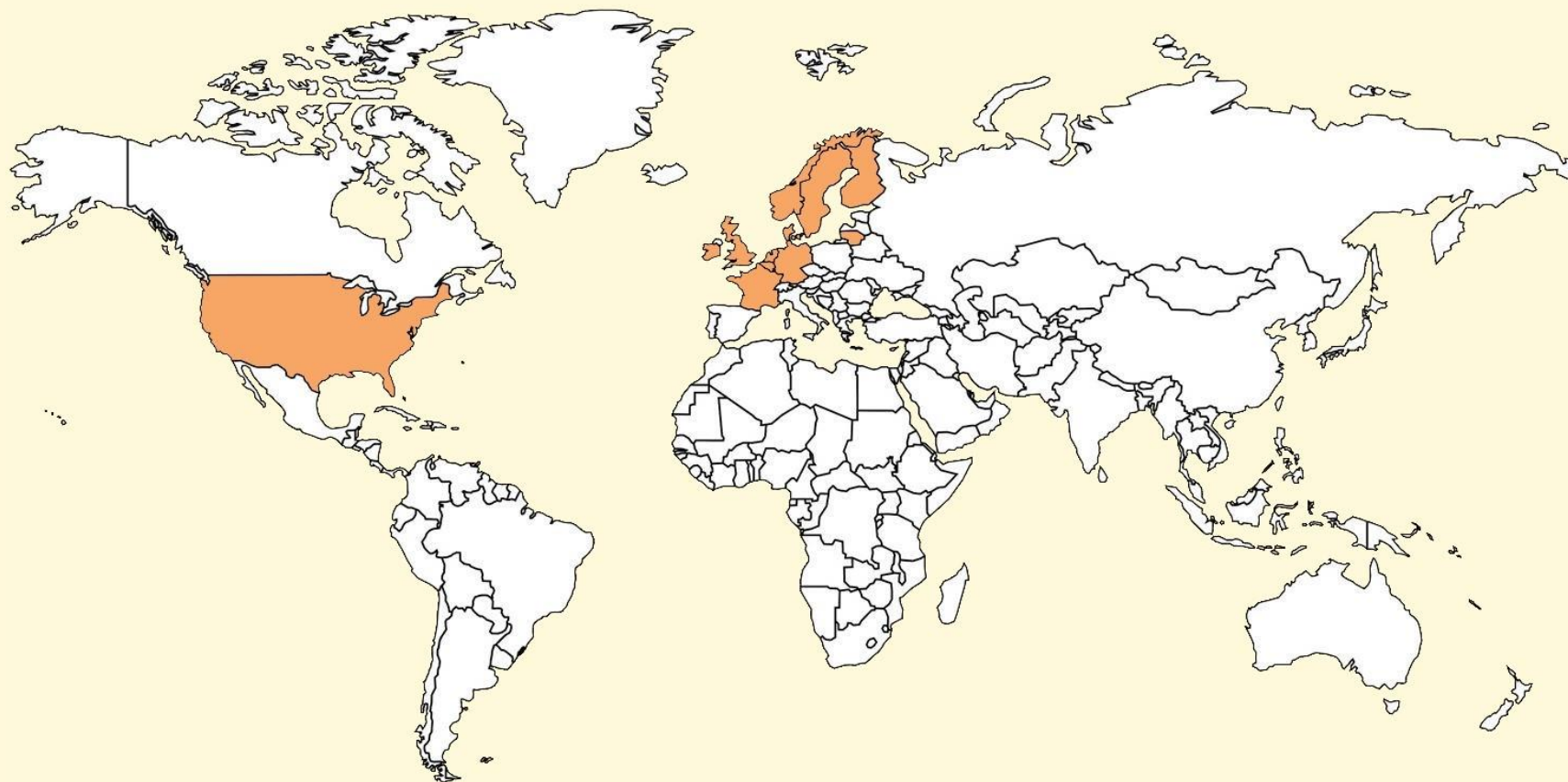
■ Andre kostnader og avgifter

Og når vi ser på hvordan summen i NOK* fordeler seg på leverandørene våre ser det slik ut

*Summen i NOK er oppgitt som prosent av totalt beløp

Vi har leverandører* og innkjøp fra 11 land, men disse har igjen underleverandører

Norge	488
Sverige	12
Finland	2
Belgia	2
Danmark	7
Tyskland	2
Irland	1
Litauen	1
Nederland	5
Storbritannia	1
USA	1
Frankrike	1

*Leverandører som leverer varer som direkte inngår i produktene våre

En leverandørkategori som er særlig viktig for oss er bonden

Det har vært flere overskrifter i mediene om bondens psykiske og økonomiske belastning

 NRK
Bønder sliter med økonomien – NRK Ve...

 Dagsavisen
Psykiske problemer blant bønder – Da...

Vi samarbeider hele tiden med våre produsenter for å sikre at de har et forsvarlig arbeidsmiljø. Norsk Kylling har ansatt egne produsentkontakter og veterinærer som følger opp bonden, og hver bonde har sin primærkontakt.

 Landkreditt Bank
Mange bønder med slitasjeskader | Lan...

 NLR Innlandet - Norsk Landbruksrådgiving
Flere bønder sliter psykisk | NLR Innlandet

 Landbruk 24
Bønder over hele verden sliter med øk...

Vi gjør derfor en innsats for å forbedre både økonomien og arbeidsforholdene til bonden!

Vi har en egen avdeling som jobber ut mot bøndene våre. Avdelingen følger opp og hjelper både bøndene som har foreldredyrene og slaktekyllingene.

Denne avdelingen består av totalt 12 veterinærer og produsentkontakter.

Sommeren 2023 starter det også en agronom i denne avdelingen, som blant annet skal kunne hjelpe bonden under ferieavvikling og annet.

Vi har inngått avtale om plukke- og vasketjenester for produsentene og plukkelag, for at også plukkelagene skal være sikret anstendige arbeidsforhold

Vi har sammen med bonden laget en egen økonomimodell, med kvartalsvis regulering etter forkostnadsutviklingen

Vi bistår bonden når det oppstår forhold i fjøset som øker arbeidsbelastningen

Den økonomiske modellen vi har kommet frem til sammen med bonden

Forutsigbar og god inntjening for bonden

Kvartalsvis justering av de største innsatsfaktorene, fôr og energi

Bondens inntekt er regulert mot investeringer, utgifter og arbeidsinnsats

Årlig prisjustering av alle utgifter sammen med bøndene

Norsk Kylling betaler bonden ekstra for å avle frem en mer saktevoksende kyllingrase med bedre plass

Rammevilkår og ansvarlig utvikling

Miljøgevinst – stimulerer til grønt skifte med økt lønnsomhet

Stordriftsfordel – ved behov for økt kapasitet prioriteres bønder som har avtale med oss

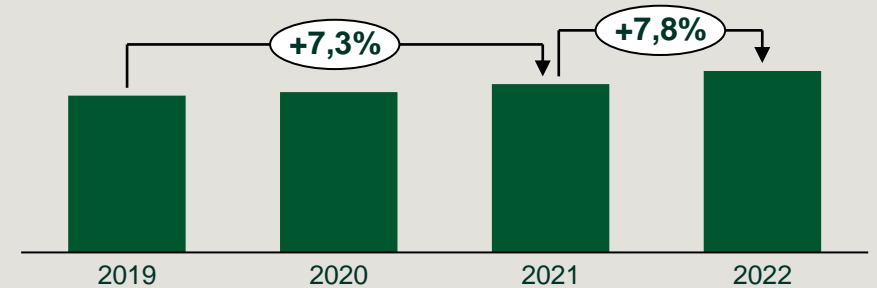

Miljøberikelser – regning for miljøberikelser går direkte til Norsk Kylling. Vi kompensere også bonden for å plassere ut berikelsene

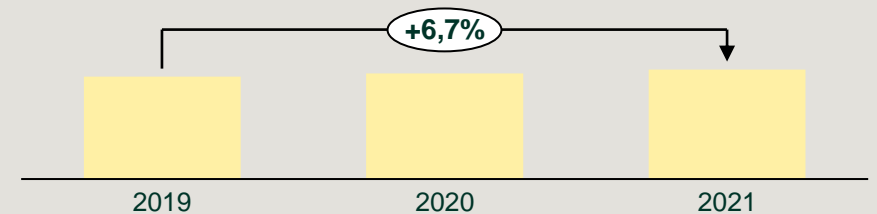
Tekniske retningslinjer – for å stimulere til bærekraftig investering og utvikling har vi insentiver gjennom en stjerneordning som gir bonden ekstra betalt

Våre bønders inntektsutvikling

Bøndene våre følger lønnsveksten i samfunnet for øvrig, med en betraktelig økning fra 2021 til 2022

Lønnsutvikling i Norge*

*<https://www.ssb.no/statbank/table/09785/tableViewLayout1/>

Underleverandører i høyrisikoland

Vi har satt inn tiltak der vi har andre alternativer enn å kjøpe fra høyrisikoland.

For noen varegrupper, som f.eks. krydder, produseres dette i høyrisikoland. Når vi skal ha krydder, kontakter vi alle leverandører som har den aktuelle krydderblanding, og tar en vurdering etter at disse er vurdert. Vi har i dag to leverandører på krydder.

Tarm som brukes i det bøkerøkte pålegget vårt kom fra Russland, og dette ble ikke gjenkjøpt.

Hvilken råvare gjelder det?	Konklusjon på forhåndssortering
Glutenfri batter og breading	Vurderes videre
Krydder	Vurderes videre
Potetmel/stivelse	Lav risiko
Tapioka	Vurderes videre
Rapsolje	Vurderes videre
Jarlsbergost	Lav risiko
Tarmer (plast og fåretarm)	Vurderes videre
Tarmer (påleggstarm)	Vurderes videre
Tarm bøkerøkt pålegg	Skal ikke gjenkjøpes
Kylling fra kjedens produsenter	Lav risiko
Emballasje	Vurderes videre
Salt	Lav risiko

Ansvarlige arbeidsforhold i transportselskapet som kjører i vår verdikjede

- Vi har sikret full åpenhet gjennom kontrakten til å få innsyn (for eksempel på timelønn og lønsslipper)
- Avlønning er etter YTF (Yrkestrafikkforbundet)
- Vår største enkeltkontrakt mot et enkeltfirma

Prioriteringene våre gjøres ut fra en forholdsmessighets- og risikoanalyse

I arbeidet vårt videre vil vi derfor prioritere å jobbe videre med

- Egen innkjøpspraksis. Her ønsker vi å bli enda bedre, og få en rutine som sørger for at vi har enda bedre data å jobbe med i årene som kommer
- Varer fra risikofylte land. Vi har underleverandører i flere høyrisikoland knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
- Bonden. Vår påvirkning på hvordan bonden har det, er betydelig. Vi forsetter derfor vårt samarbeid med bonden
- Logistikk og transport. Vi har et godt samarbeid med vår hovedleverandør av transport, men kartleggingen vår viser at det er behov for å strukturere øvrig transport i verdikjeden vår
- Tekstil og krydder. Disse to kategoriene har høy risiko for brudd, men her er Norsk Kylling alene en liten aktør. Vi vil derfor jobbe for å få til et samarbeid med andre aktører for å øke påvirkningskraften

